

gen til fængslets ledelse mv. om de indsatte, såfremt det er et nødvendigt led i fængslets virksomhed.

Det bemærkes i øvrigt, at en række af de forslag fra Justitsministeriets Sundhedsudvalg, der nævnes i betænkningen, s. 176-180, efterfølgende er gennemført i kriminalforsorgen. Bl.a. er den tidligere gældende bestemmelse om obligatorisk lægeundersøgelse efter indsættelsen ophævet. I stedet er det pålagt institutionerne at sikre, at den dømte snarest muligt efter indsættelsen orienteres om sundhedsordningen i institutionen. Den dømte skal i forbindelse med indsættelsen mundtligt have tilbud om en samtale med institutionens læge eller sygeplejerske, jf. herved det ovennævnte cirkulære af 29. marts 1990 med senere ændringer om lægeundersøgelse ved indsættelse i kriminalforsorgens anstalter og arresthusene.

5.6.11.1.3. Psykisk syge indsatte bør ikke opholde sig i kriminalforsorgens institutioner, men snarest muligt søges indlagt på psykiatrisk hospital.

For så vidt angår spørgsmålet om psykiatrisk behandling af indsatte i Anstalten ved Herstedvester bemærkes, at lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien (psykiatriloven), jf. lov nr. 331 af 24. maj 1989 med senere ændringer, ikke gælder for indsatte i kriminalforsorgens anstalter og arresthuse, jf. lovens § 1. Det indebærer bl.a., at psykiatrilovens regler om tvangsbehandling og tvangsfiksering ikke finder anvendelse, så længe den pågældende befinder sig i Anstalten ved Herstedvester.

Justitsministeriet har i besvarelse af en række spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg til brug for behandlingen af forslaget til psykiatriloven i 1989 redegjort nærmere for retstilstanden vedrørende indsatte med et psykiatrisk behandlingsbehov, der opholder sig i fængsler, herunder Anstalten ved Herstedvester, jf. Folketingstidende 1988-89, tillæg B, sp. 1351-1352.

Det fremgår heraf bl.a., at en indsat, der under ophold i fængsel bliver sindssyg, kan overføres til en psykiatrisk sygehusafdeling for kortere eller længere tid afhængig af sygdommens karakter.

Er der behov for længerevarende psykiatrisk behandling, kan overførslen ske efter straffelovens § 49, stk. 2, om overførsel bl.a. til hospital i tilfælde, hvor det findes hensigtsmæssigt på grund af den pågældendes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder, jf. herved også Justitsministeriets cirkulære nr. 98 af 9. juni 1978 om anvendelsen af straffelovens § 49, stk. 2, over for psykiatriske patienter, jf. pkt. 5.11.1. nedenfor. Overførsel efter straffelovens § 49, stk. 2, forudsættes i almindelighed at ske med den indsattes samtykke. Protesterer den indsatte mod over-

førslen, kan indlæggelse kun ske i overensstemmelse med sindssygelovens (nu psykiatrilovens) regler om tvangsendlæggelse.

Uanset om overførslen er sket frivilligt, eller den indsatte er blevet tvangsendlagt, vil den pågældende normalt fortsætte udståelsen af straffen. Som følge af, at den indsatte er indlagt på en psykiatrisk afdeling, er den pågældende undergivet de regler om tvangsbehandling mv., der gælder for ophold på sådanne sygehuse. Ønsker den pågældende ikke længere at være på afdelingen, må der som udgangspunkt ske tilbageførsel til fortsat straffuldbyrdelse i fængslet. Er betingelserne for tvangstilbageholdelse opfyldt, vil fortsat ophold på den psykiatriske afdeling kunne ske i overensstemmelse med reglerne om tvangstilbageholdelse.

Om indsatte i Anstalten ved Herstedvester anføres det i den ovennævnte besvarelse, at tvangsbehandling af vedkommendes psykiske lidelser efter omstændighederne har kunnet ske i overensstemmelse med principperne i sindssygelovens § 8, stk. 1, og § 9, stk. 2, om tvangstilbageholdelse. Det fremhæves endvidere, at der med psykiatriloven ikke er tilsigtet nogen ændring i denne retstilstand. Da Anstalten ved Herstedvester er en institution under kriminalforsorgen og ikke direkte omfattet af psykiatrilovens stedlige anvendelsesområde, er der dog fundet behov for, at spørgsmålet om fremgangsmåden ved tvangsbehandling i Anstalten ved Herstedvester overvejes nærmere i tilslutning til udformningen af en straffuldbyrdelseslov.

5.6.11.1.4. En arbejdsgruppe nedsat af Direktoratet for Kriminalforsorgen har i december 1993 afgivet en indstilling om anvendelse af principperne i psykiatriloven i forbindelse med den psykiatriske behandling af indsatte i Anstalten ved Herstedvester.

Arbejdsgruppen har ved afgivelsen af indstillingen taget udgangspunkt i, at psykiatriloven ikke gælder i Anstalten ved Herstedvester.

Anvendelsen af reglerne i psykiatriloven forudsætter i alt væsentligt, at de pågældende personer er sindssyge eller befinder sig i en tilstand, der ganske må sidestilles hermed. Indsatte i kriminalforsorgens institutioner er ligesom andre borgere i samfundet undergivet lovgivningens almindelige bestemmelser om sundhedsforhold.

Udgangspunktet er derfor, at behandling af indsatte, der kræver hospitalsindlæggelse, skal ske på de almindelige sygehuse. Anstalten ved Herstedvester er ikke et sygehus, men et fængsel, der er særligt rustet til at yde psykiatrisk bistand til indsatte.

Det følger af grundholdningen i straffeloven og anbefalingerne i De Europæiske Fængselsregler, at